

ΕΜΔΥΔΑΣ
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Ομάδα Εργασίας:
Μακνέα Χριστίνα
Λυγκώνη Χρυσούλα
Μαρινάκη Μαρία
Ράντου Ευδοκία
Χριστοδούλου Δημήτριος
Τσουμαλάκος Νέστωρας

Η ΚΡΙΣΙΜΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το Πλαίσιο: Άδικες Διώξεις και Μετατόπιση Ευθυνών

Οι Μηχανικοί-Δημόσιοι Υπάλληλοι αντιμετωπίζουν **άδικες και συχνά ατεκμηρίωτες δικαστικές διώξεις** για θέματα που αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους.

- Το φαινόμενο της **μετατόπισης και προσωποποίησης ευθυνών** συμβαίνει άδικα από τους δημόσιους φορείς προς τους μηχανικούς.
- Οι ευθύνες για τις δυσλειτουργίες είναι **επιτελικές, διαχρονικές και σε υψηλότερο επίπεδο** από τους υπαλλήλους.
- Οι συνάδελφοι υφίστανται **χρονοβόρες δίκες** με σοβαρότατες ηθικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες, ακόμη και αν τελικά **αθωώνονται**.
- Οι Μηχανικοί καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντά τους υπό αντίξοες συνθήκες: **υποστελέχωση, πίεση και ελλιπή μέσα**.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ & ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Αυστηρότητα και Πολυνομία

- 1. **Αυστηρότητα Ποινών:** Το ισχύον πλαίσιο προβλέπει φυλάκιση έως δύο ετών για πράξεις που έγιναν είτε από δόλο είτε από αμέλεια.
- 2. **Διαχρονική Ευθύνη:** Η παραγραφή δεν αρχίζει από τον χρόνο τέλεσης της πράξης, αλλά από την ημέρα επέλευσης του αποτελέσματος (π.χ. κατάρρευση), καθιστώντας την πράξη **πρακτικά अपαράγραπτη για μεγάλα χρονικά διαστήματα**.
- 3. **Πολυνομία:** Η συνεχής επέκταση της **Πολεοδομικής Νομοθεσίας** και της **Νομοθεσίας Δημοσίων Έργων** διογκώνει τα υφιστάμενα προβλήματα.
- Τοπικά Φαινόμενα

Δήμοι/ΟΤΑ: Οι διώξεις είναι συχνές λόγω άμεσης επαφής με αιρετούς, έλλειψης τεχνικής υποστήριξης και της ευθύνης επί της υπογραφής.

Περιφέρειες: Αφορούν έργα μεγαλύτερης κλίμακας και περιπτώσεις φυσικών φαινομένων.

◦ (Π.χ. Στην περίπτωση της Μάνδρας διώχθηκαν συνάδελφοι Μηχανικοί, αν και η πλειοψηφία τελικά απαλλάχθηκε).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Αναγκαιότητα Θεσμικής Θωράκισης και
Αποποινικοποίησης

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

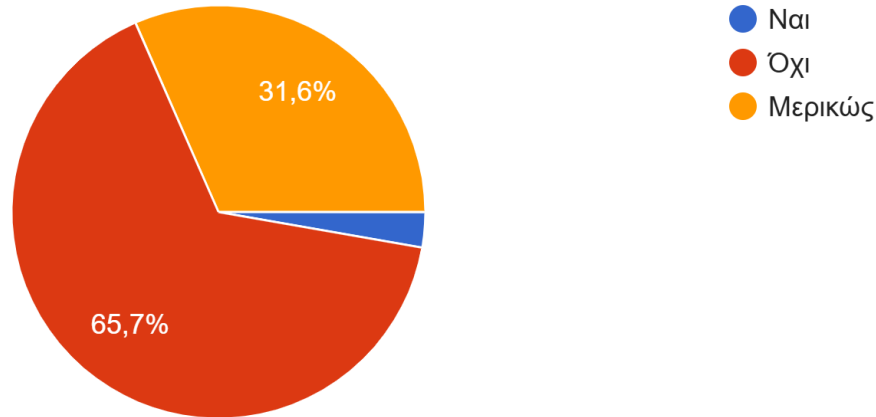
- 773 ΑΝΩΝΥΜΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
- ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Α΄ΒΑΘΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ
- ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ : GOOGLE FORMS

Τμήμα Α — Δικαιοσύνη & πλαίσιο

Πιστεύετε ότι το σύστημα δικαιοσύνης αντιμετωπίζει δίκαια τους μηχανικούς;

760 απαντήσεις

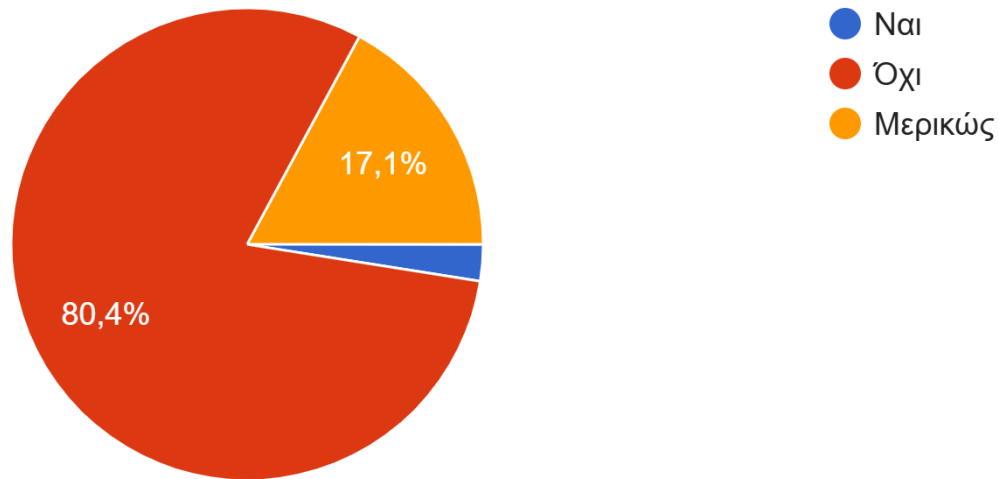
Τμήμα Α — Δικαιοσύνη & πλαίσιο

- Μεταξύ των μηχανικών που έχουν δεχθεί δίωξη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:
- **64,9%** θεωρούν ότι το σύστημα δικαιοσύνης δεν είναι δίκαιο απέναντι στους μηχανικούς.
- **30,9%** απάντησαν «μερικώς», εκφράζοντας επιφυλακτική ή μικτή στάση.
- Μόνο **4,2%** πιστεύουν ότι το σύστημα δικαιοσύνης είναι δίκαιο.

Τμήμα Α — Δικαιοσύνη & πλαίσιο

Θεωρείτε ότι το ποινικό πλαίσιο για την επαγγελματική ευθύνη είναι επαρκές;

760 απαντήσεις

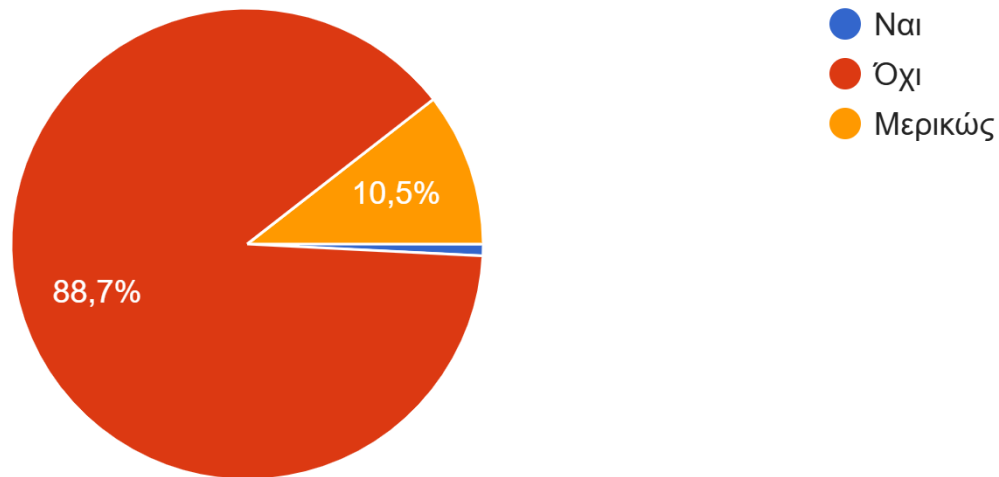
Τμήμα Α — Δικαιοσύνη & πλαίσιο

Απάντηση για το ποινικό πλαίσιο	Όχι (Δεν διώχθηκαν)	Ναι (Διώχθηκαν)	ΔΑ
Όχι (Δεν επαρκές)	61,6%	35,5%	2,9%
Μερικώς επαρκές	60,2%	39,1%	0,8%
Ναι (Επαρκές)	66,7%	27,8%	5,6%

Τμήμα Α — Δικαιοσύνη & πλαίσιο

Εκτιμάτε ότι οι δικαστές διαθέτουν την απαραίτητη τεχνική κατάρτιση για να αξιολογούν υποθέσεις μηχανικών;

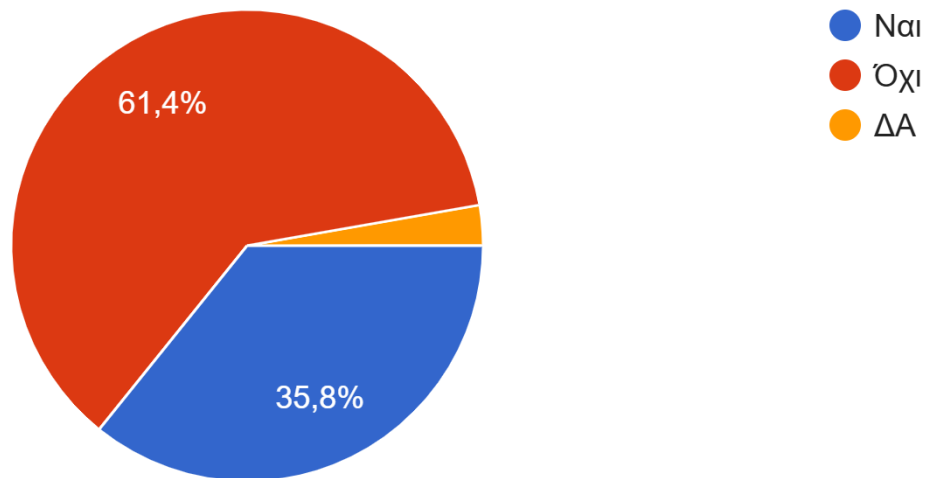
760 απαντήσεις

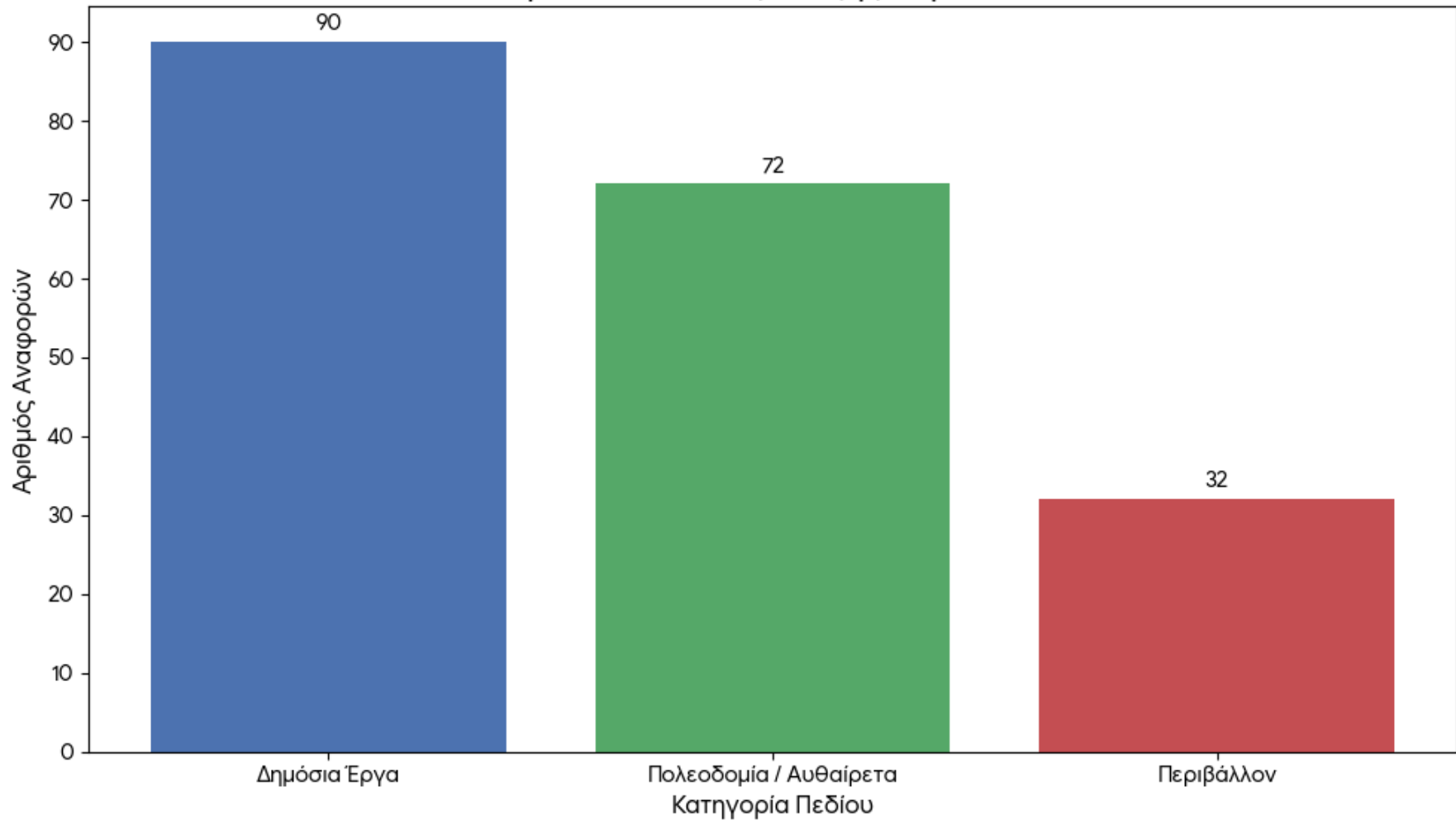
Τμήμα Β — Εμπειρία

Έχετε δεχθεί δίωξη κατά την άσκηση καθηκόντων;

760 απαντήσεις

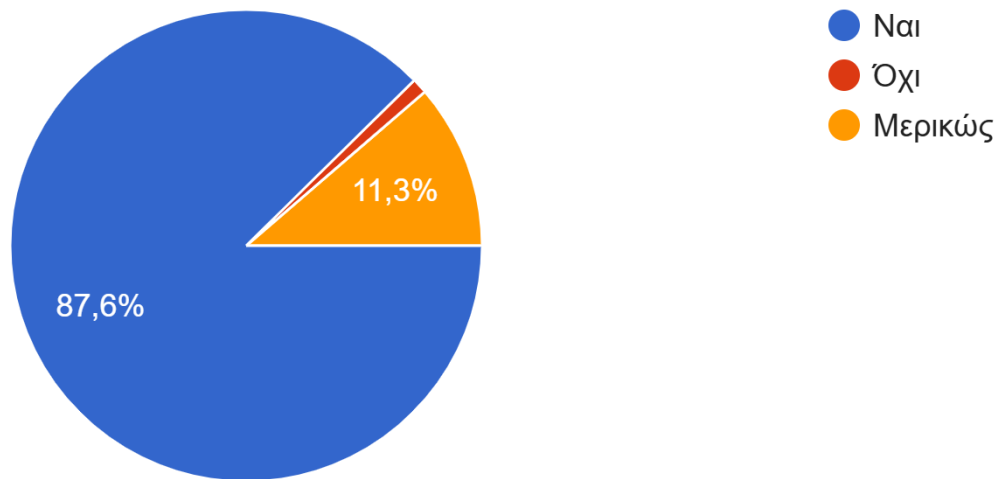

Κύρια Πεδία/Αιτίες Δίωξης Μηχανικών

Τμήμα Γ — Επιπτώσεις

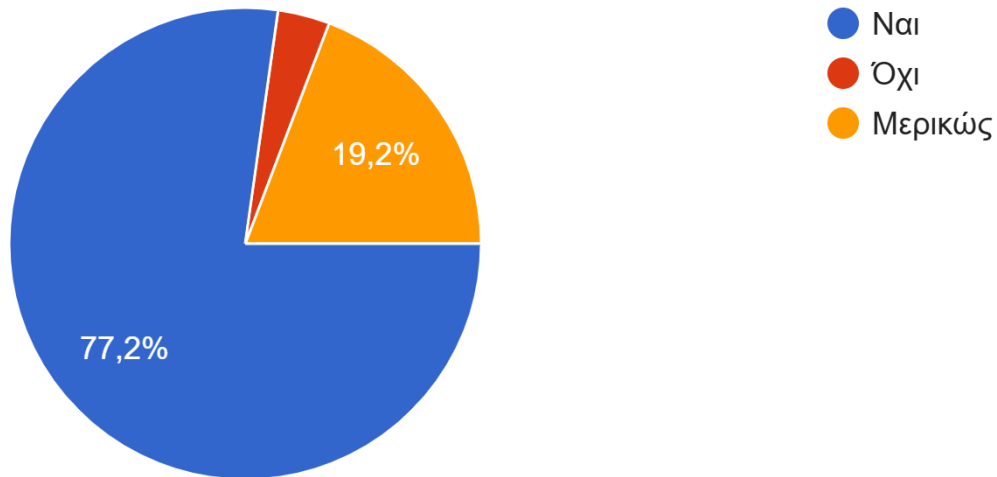
Οι διώξεις πλήττουν τη λειτουργία των υπηρεσιών;
760 απαντήσεις

Τμήμα Γ — Επιπτώσεις

Οι διώξεις μειώνουν την ασφάλεια έργων (αμυντικές στάσεις, καθυστερήσεις);

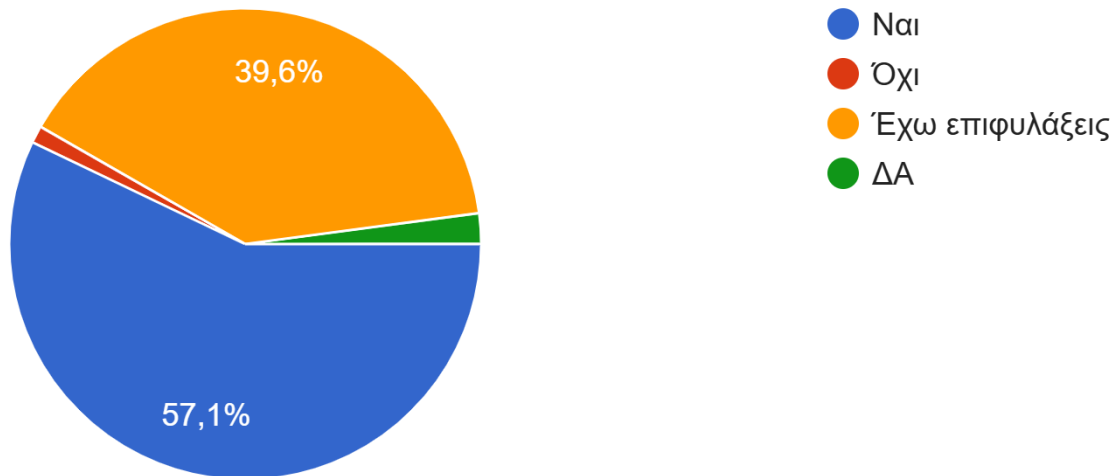
760 απαντήσεις

Τμήμα Δ — Λύσεις

Πιστεύετε ότι η ίδρυση ενός Σώματος Τεχνικών Εμπειρογνομόνων στο Υπ. Δικαιοσύνης, θα ήταν λύση προς την σωστή κατεύθυνση ;

760 απαντήσεις

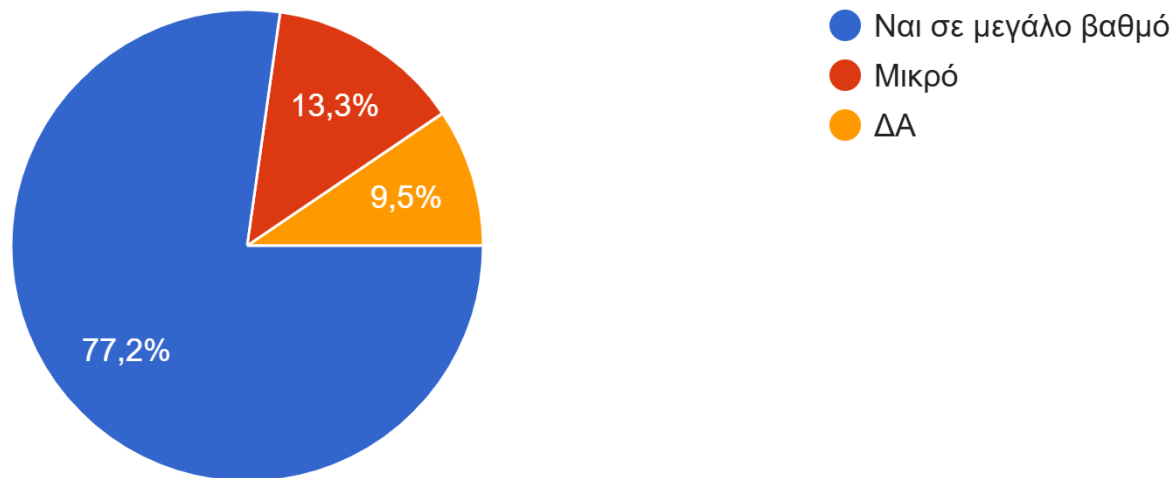
Λύσεις – Σώματα εμπειρογνομόνων

- Γαλλία – Cour d'Appel / CNCE
- Γερμανία – Öffentlich bestellte und vereidigte Sachverständige
- Ηνωμένο Βασίλειο – Expert Witness Framework
- Ιταλία – Albo dei Consulenti Tecnici d'Ufficio (CTU)
- ΗΠΑ – Court-Appointed Experts
- Σκανδιναβικές χώρες

Τμήμα Δ — Λύσεις

Η Προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση πριν από παραπομπή είναι μια λύση;

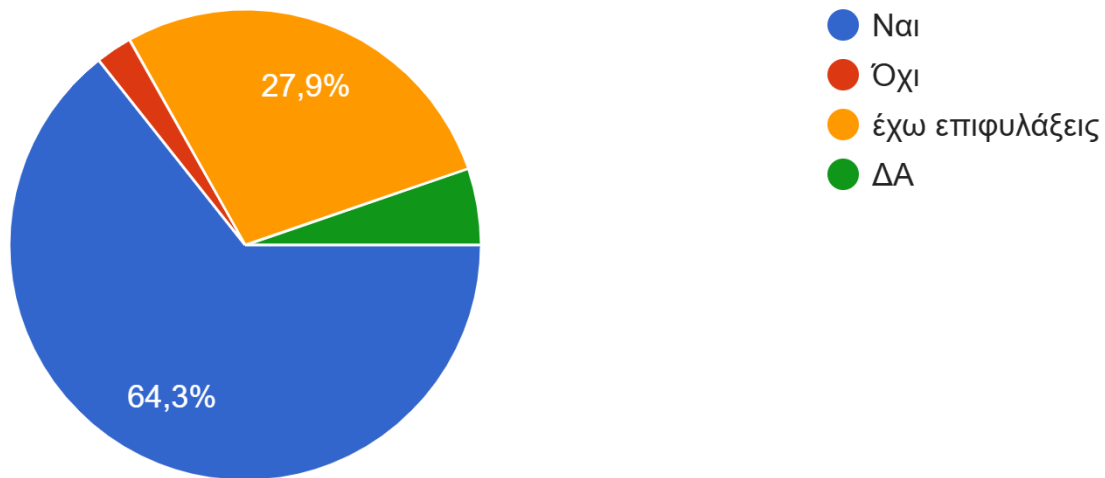
760 απαντήσεις

Τμήμα Δ — Λύσεις

Θα έπρεπε οι ποινικές υποθέσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων μας να εκδικάζονται από
Ειδικό Σώμα Δικαστών ;

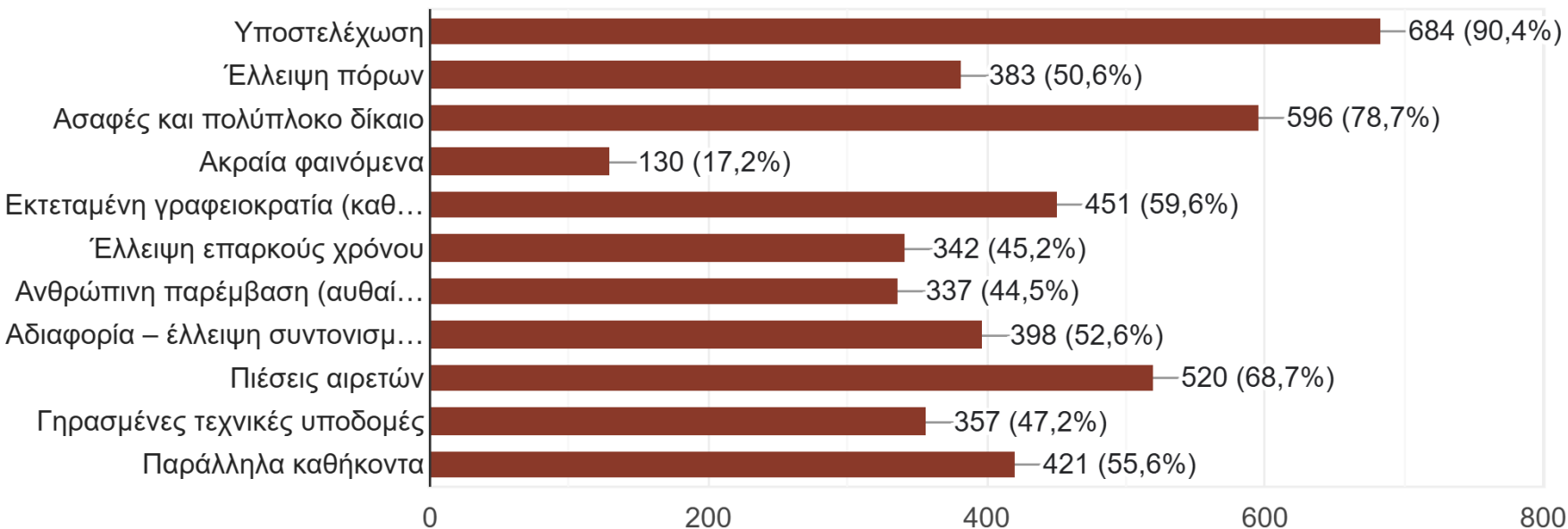
760 απαντήσεις

Τμήμα Δ — Λύσεις

Κύρια εμπόδια στην άσκηση των καθηκόντων μας ;

757 απαντήσεις

Κύρια εμπόδια στην άσκηση των καθηκόντων μας ;

Συνθετική Ερμηνεία

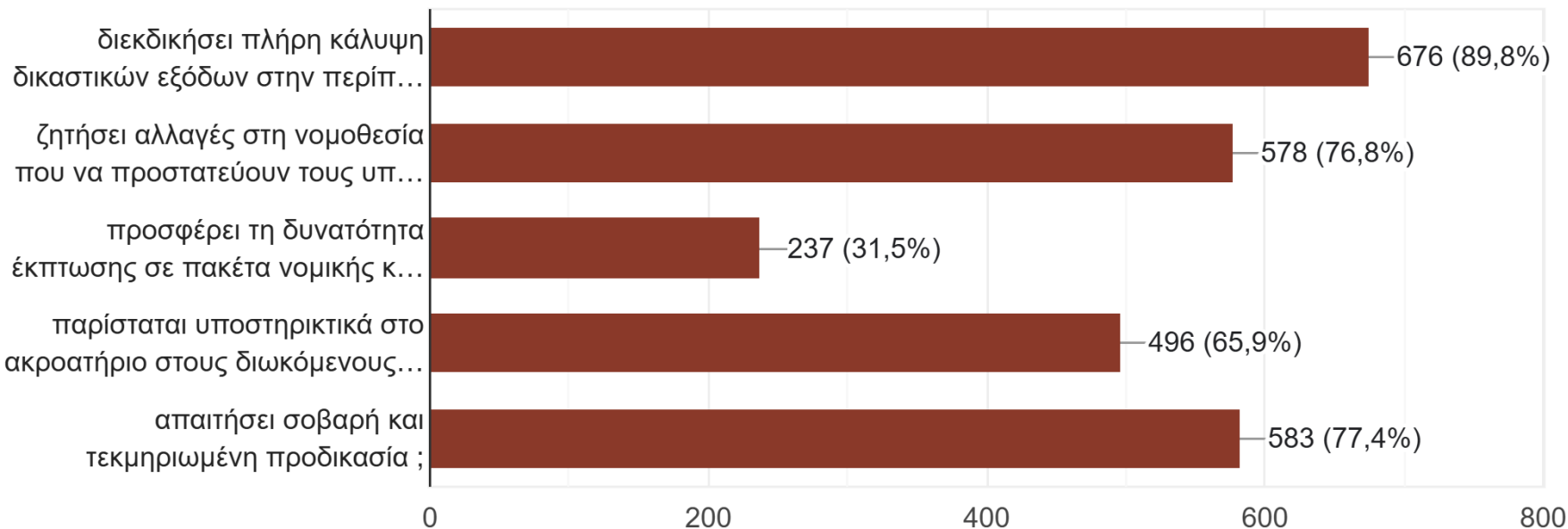
Οι τεχνικές υπηρεσίες λειτουργούν συχνά σε καθεστώς διοικητικής ασφυξίας.

- Οι μηχανικοί καλούνται να λάβουν υψηλής ευθύνης αποφάσεις, σε περιβάλλον:
  - ανεπαρκούς στελέχωσης,
  - ασαφούς νομοθεσίας,
  - έντονων εξωθεσμικών πιέσεων.
- Το αποτέλεσμα είναι ένα πεδίο άσκησης καθηκόντων όπου ο κίνδυνος ποινικής έκθεσης είναι δομικά ενσωματωμένος στην καθημερινή εργασία.

Τμήμα Δ — Λύσεις

Πιστεύετε ότι η ΕΜΔΥΔΑΣ πρέπει να:

753 απαντήσεις

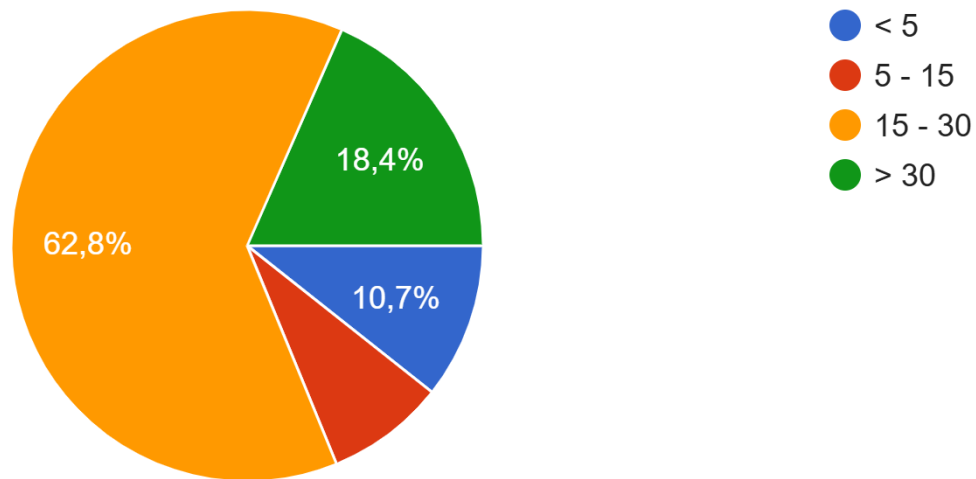
Τμήμα Δ — Λύσεις

- Προτεινόμενες κατευθύνσεις δράσης για την ΕΜΔΥΔΑΣ
- Ίδρυση σταθερού μηχανισμού νομικής υποστήριξης, με άμεση παροχή συμβουλευτικής και εκπροσώπησης σε περιπτώσεις δίωξης κατά την άσκηση καθηκόντων.
- Σύσταση Τεχνικής Επιτροπής Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Υποθέσεων, για να διασφαλίζεται ότι οι υποθέσεις που φτάνουν στη Δικαιοσύνη διαθέτουν τεχνική τεκμηρίωση.
- Θεσμική παρέμβαση σε Υπουργεία και ΚΕΔΕ για αναθεώρηση του πλαισίου ευθύνης, ώστε οι μηχανικοί να μην λειτουργούν υπό καθεστώς αποτρεπτικού κινδύνου.
- Ανάπτυξη οδηγών πρακτικής (**protocols**) για ασφαλή και ορθολογική άσκηση τεχνικής ευθύνης στις υπηρεσίες.
- Τεκμηριωμένη δημόσια ανάδειξη των επιπτώσεων των συνεχών διώξεων στη λειτουργία τεχνικών υπηρεσιών και στην ασφάλεια των έργων.

Τμήμα Ε — Δημογραφικά

Έτη εμπειρίας;

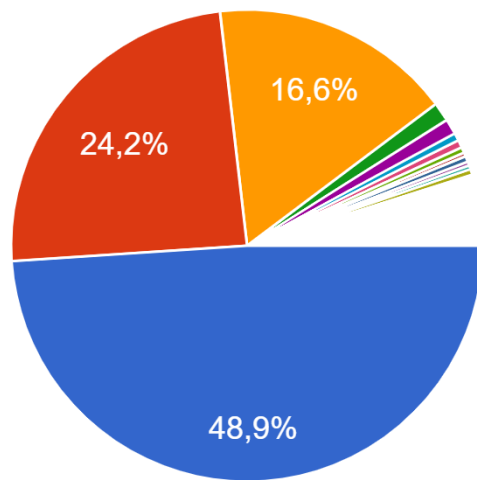
760 απαντήσεις

Τμήμα Ε — Δημογραφικά

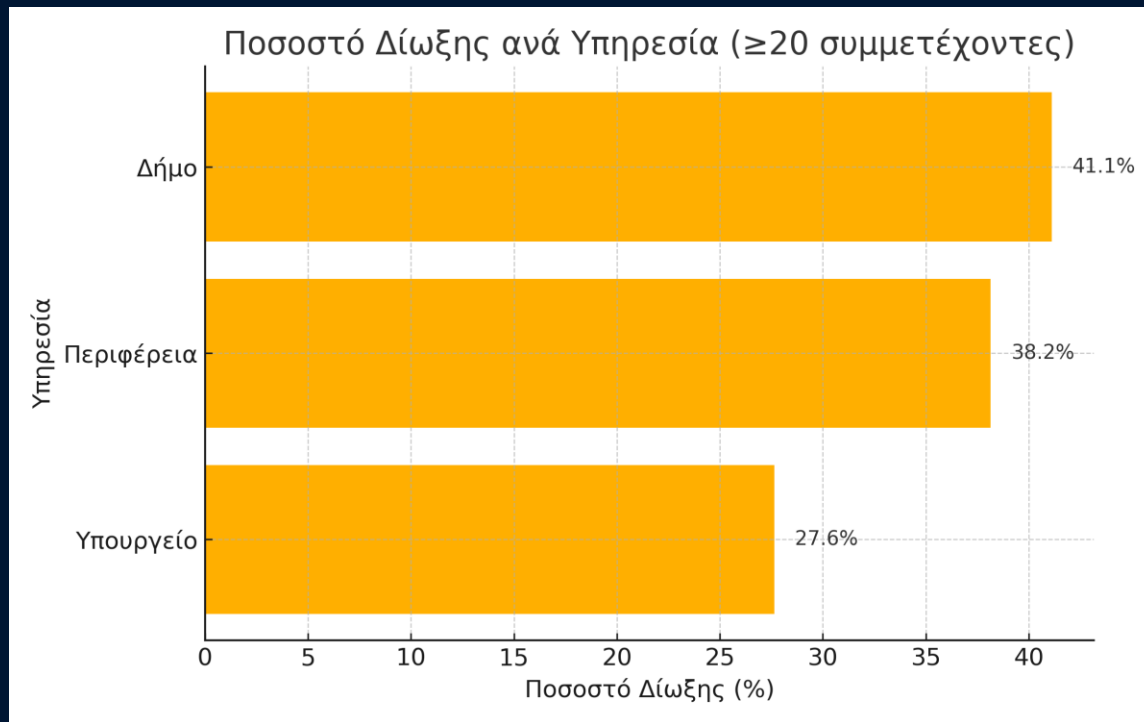
Εργάζεστε ως υπάλληλος σε

760 απαντήσεις

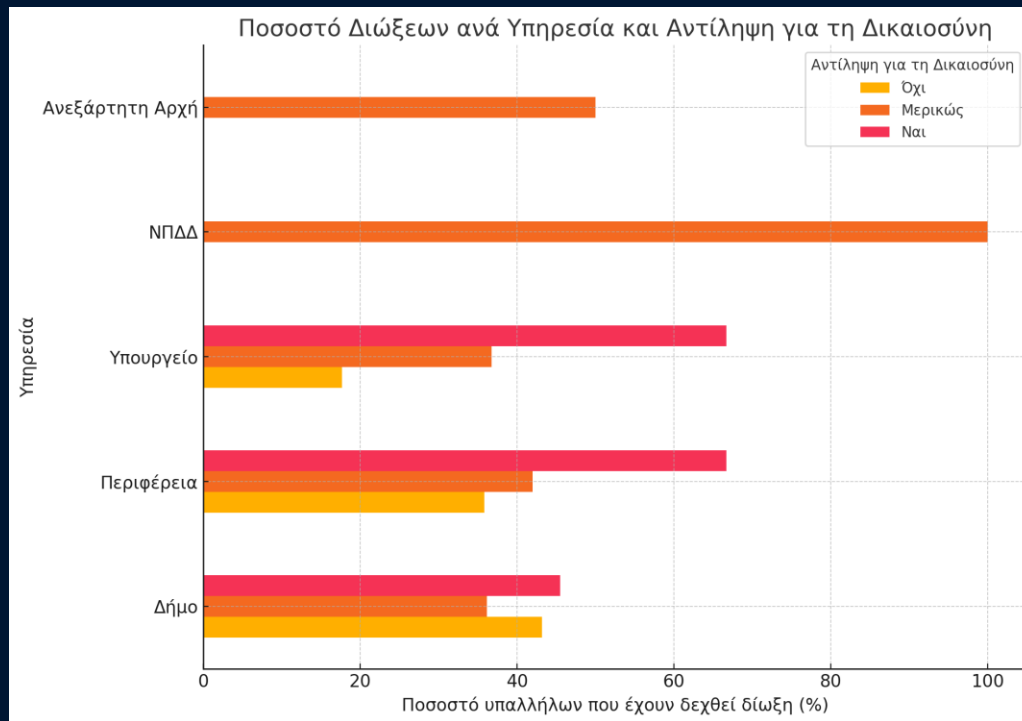

- Δήμο
- Περιφέρεια
- Υπουργείο
- ΝΠΔΔ
- Ανεξάρτητη Αρχή
- ΑΑΔΕ
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση
- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Ποσοστό δίωξης ανά υπηρεσία

Ποσοστό δίωξης ανά υπηρεσία

σχέση μεταξύ της στήλης "**Έτη εμπειρίας;**" και της στήλης "**Έχετε δεχθεί δίωξη;**"

- Ένας μηχανικός με πάνω από 25 χρόνια εμπειρίας έχει σχεδόν **τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες** (44.7%) να έχει βρεθεί αντιμέτωπος με δίωξη σε σχέση με έναν νέο μηχανικό 0-5 ετών (16.8%).
- Αυτό πιθανότατα αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι οι μηχανικοί με περισσότερα χρόνια υπηρεσίας έχουν βάλει περισσότερες υπογραφές, έχουν αναλάβει θέσεις μεγαλύτερης ευθύνης και, αθροιστικά, είχαν περισσότερο χρόνο έκθεσης στον κίνδυνο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

(Ανοιχτή Ερώτηση : Αν **προτείνετε μία άμεση αλλαγή, ποια θα ήταν;**)

Κυρίαρχα Αιτήματα: Η Ζήτηση για Άμεση Αλλαγή

Κατηγορία Αιτήματος	Περιγραφή/Συχνότητα	Σχετικά Αιτήματα
ΑΠΟΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	Μακράν το πιο κυρίαρχο αίτημα (λέξη-κλειδί με τη μεγαλύτερη συχνότητα).	Κατάργηση ποινικών ευθυνών, "όχι φυλακή", μη ποινικό το αδίκημα.
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	Δεύτερη πιο συχνή έννοια, συνδέεται άμεσα με την αποποινικοποίηση.	Μετατροπή της ποινικής ευθύνης σε αστική.
ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ & ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Εξαιρετικά συχνό αίτημα, καθώς οι μηχανικοί αισθάνονται "απροστάτευτοι".	Υποχρεωτική ασφάλιση επαγγελματικής/αστικής ευθύνης από το κράτος/εργοδότη.
ΣΑΦΕΣ ΠΛΑΙΣΙΟ / ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	Πολύ υψηλή ζήτηση για σαφή, ξεκάθαρο και σταθερό νομικό πλαίσιο και ξεκαθάρισμα αρμοδιοτήτων.	Θέσπιση συγκεκριμένου καθηκοντολογίου.
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ	Προτείνεται ως άμεση λύση για τη μείωση του φόρτου εργασίας και των λαθών.	Όχι στα παράλληλα καθήκοντα.

Αν προτείνατε μία άμεση αλλαγή σε σχέση με τις υπηρεσιακές ευθύνες , ποια θα ήταν

- Φαίνεται να υπάρχουν μερικά πολύ κυρίαρχα αιτήματα. Οι συνηθέστερες προτάσεις για άμεση αλλαγή είναι οι εξής:
- **Αποποινικοποίηση & Αστική Ευθύνη:** Αυτή είναι μακράν η πιο συχνή απάντηση.
- **Σαφές Νομικό/Θεσμικό Πλαίσιο:** Ένα τεράστιο ποσοστό ζητά ένα σαφές, ξεκάθαρο, απλοποιημένο και σταθερό νομικό πλαίσιο.
- **Ασφαλιστική & Νομική Κάλυψη:** Ένα πολύ συχνό αίτημα είναι η υποχρεωτική ασφάλιση επαγγελματικής/αστικής ευθύνης από την πλευρά του κράτους/εργοδότη.
- **Στελέχωση Υπηρεσιών:** Αν και αναφέρθηκε και ως "εμπόδιο", η στελέχωση προτείνεται και ως άμεση αλλαγή.
- **Επιμόρφωση Δικαστών / Τεχνικοί Εισαγγελεείς:**

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Ανάγκη για Ουσιαστική Τεχνική Αξιολόγηση

Το ερωτηματολόγιο έδειξε ότι οι μηχανικοί αμφισβητούν τη δικαστική διαδικασία:

- Υπάρχει η πεποίθηση ότι υποθέσεις εκδικάζονται **χωρίς επαρκή τεχνική τεκμηρίωση**.
- Η **μαζική παραπομπή** σε ακροατήρια γίνεται συχνά χωρίς έλεγχο σκοπιμότητας ή ουσίας, γεγονός που δεν τιμά τη Δικαιοσύνη.

Πάγιες Προτάσεις της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ

Η Ομάδα Εργασίας ζητά επίμονα:

1. **Διεύρυνση της Προδικασίας:** Να επεκταθεί σε **ουσιαστικό στάδιο αξιολόγησης** τεχνικών υποθέσεων, με δυνατότητα προσφυγής των δικαστών σε **ειδικούς εμπειρογνώμονες** πριν την παραπομπή της υπόθεσης.
2. **Θεσμοθέτηση Σώματος Εμπειρογνομώνων:** Δημιουργία **Σώματος Τεχνικών Εμπειρογνομώνων** στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο θα παρέχει **τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις** επί τεχνικών/διοικητικών ζητημάτων.
3. **Αποσύνδεση Ευθυνών:** Ζητείται η **αποσύνδεση της ποινικής παραπομπής** από την απλή διοικητική ευθύνη ή αμέλεια, ελλείψει τελεσίδικης κρίσης για βαρεία αμέλεια ή δόλο.
4. **Κάλυψη Εξόδων:** Η ΕΜΔΥΔΑΣ πρέπει να διεκδικήσει **πλήρη κάλυψη δικαστικών εξόδων** σε περίπτωση δίωξης κατά την άσκηση των καθηκόντων.

(Σημείωση: Σε άλλες χώρες της ΕΕ, όπως η Γερμανία, η προκαταρκτική έρευνα διαχωρίζει νομικά τη διοικητική από την ποινική ευθύνη).

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗΣ

Πρωταρχικοί Στόχοι της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ

Με βάση τις απαντήσεις των συναδέλφων, η Οργάνωση πρέπει να επικεντρωθεί σε τρεις άξονες:

Άξονας	Βασικό Αίτημα	Επιμέρους Διεκδικήσεις
Νομική Θωράκιση	Αποποινικοποίηση της υπηρεσιακής ευθύνης.	Μετατροπή της ποινικής ευθύνης σε αστική.
Δικαστική Διασφάλιση	Σοβαρή και τεκμηριωμένη προδικασία.	Ίδρυση Σώματος Τεχνικών Εμπειρογνομόνων με υποχρεωτική γνωμάτευση.
Προστασία Υπαλλήλου	Πλήρης Νομική και Ασφαλιστική Κάλυψη.	Κατανομή ευθυνών ανάλογα με την πραγματική ευθύνη και όχι μετατόπιση στους κατωτέρους.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΤΙΞΕΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Σύνδεση με **Διοικητικά/Επιτελικά Θέματα**

- **Απαιτούμε Ευθύνη Πολιτικών Προϊσταμένων:**

Τα προβλήματα ξεκινούν συνήθως από τις πολιτικές βουλές.

Η έκφραση «αναλαμβάνω την πολιτική ευθύνη» **δεν πρέπει να απαλλάσσει κανέναν** από τις ποινικές ή αστικές ευθύνες.

- **Απαίτηση Στελέχωσης:** Η στελέχωση και η μείωση του φόρτου εργασίας είναι κρίσιμες για τη μείωση των λαθών.

Οι μηχανικοί του Δημοσίου έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν την ασφάλεια και την ποιότητα των έργων, ενώ καθημερινά καλούνται να αντιμετωπίσουν ελλείψεις προσωπικού, ασάφειες στη νομοθεσία και απρόβλεπτες παρεμβάσεις.

Χρειαζόμαστε όχι μόνο καλύτερους κανόνες, αλλά και επαρκείς πόρους και ξεκάθαρες διαδικασίες ώστε να μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας σωστά και με ασφάλεια.

Ευχαριστώ για την **Προσοχή**
σας.

